ئەو شارەی لە دەموچاو نزیکترە – شیعری: ئەدۆنیس … وەرگێڕانی: عەبدولڕەحمان فەرهادی

ڕۆژگاری ئەو شارە لەژێر ئەو کەوانانە بەڕێوە دەچێ کە وێرانە دایمەزراندوون
شوێنەکە پڕ لەو تارماییانەن و خەریکی سەیرانن و تاریکی ڕێبەریەتی
بە کووڵەکووڵ دەچمە ژوورەوە و کەمەرم خەریکە بۆردوومان دەکرێ
کازیوەش خۆی دڵنیای کردم کە ئەو کەمەرەی ڕووناکییە
لە چ شوێنان تاریکاییم نەبینیوە بەمجۆرە دڵخۆش بێ.
هەور بە پستەپست قسەبارانی دەچڕی و
بایش باسی کەزیی تۆزوبای دەکرد
وەك ئەوەی شەهوەتی ژیان لەنێو شەهوەتی مەرگدا بتوێتەوە.

- لە هەموو لاوە سیاسەتی خۆڵەمێش دەپارزنرێ
- خۆڵەمێش بانگڕاهی ئاسۆیە
- بەس شەو لەخەو ڕاکە، ئەی ئەستێرەی خەوتوو.
  لەسەر دەستی خێروخۆشی.

——— 2 -———

بەکووڵەکووڵ دەچمە ژوورەوە و کەمەرم خەریکە بۆردومان دەکرێ
کازیوەش خۆی دڵنیای کردم کە ئەو کەمەرەی ڕووناکییە
موزیقا خیانەتی کرد
هیچ ئامێرێ نییە، بەڵام هەست دەکەی دەنگت ژێیەکی پچڕپچڕە، نابینرێ، دەنگەکانیش بەفرێکی ناوەختن، لە شوێنێکن بۆ ئەوان نییە.
ئاوریشم خیانەتی کرد.
تەماشای ئەو نانە بکەن کە دەچنە شوێنێکی بێجێ، شەڕابی توو لەگەڵ خۆتان ببەن کە لەنێو جامێکدا بێ وەك کرمێکەی ئاوریشم وا بێ.
هێلکەش خیانەتی کرد.
هەموو ڕووکارێ تاوانبارە و هەموو ناخێکیش بێگوناهە
بەبیر خیانەتی کرد
چاوەنواڕی کەس ناکا، چاوەنۆڕی هیچ ناکا
جەستەیەکە و وەك گۆچانێ وەستاوە کە با خۆی خستبێتە سەر
گەورە خیانەتی کرد

ئەو درەختە چەندە سەرسوڕهێنەرە
لە ڕێیشتن ناکەوێ بەڵام ڕووەو بەرزایی
ئاسمان پێش ئاسمان.
شێخ مەکاریە خیانەتی کرد
ڕێگای ماڵی ئەو ژنەی کە خۆشیدەوێ، پێچاوپێچە و تەواو نابێ
ئەوەتا خەریکی مردنە و هێردوو قۆڵی کردۆتەوە.
ثابت خیانەتی کرد
دەموچاوی ئەو گەشتە چەندە چرچولۆچە
چاڵایی جەستەی ئەم کاروانە چەندە قووڵە.
بازاڕی تەویلە خیانەتی کرد
منداڵیی بزاق دەبردرێ
بەڵام ساڵ بە ساڵ
چوونە دەرەوە تێیدا گەورە دەبێ و هاتنە ژوورەوە بچیك
سەعیداغا خیانەتی کرد
دەستی سەفەر لەسەر سەرکە و
خۆشیش سەرەکەی دیکەتە
چۆن دووری نابێتە خوێنبەری نزیکی؟
ئایا سیبەکانی ڕەهەندیش گەشتیارن؟

—— 3 ——

- بێژن: بەیانی بۆ ئەمڕۆ نییە
- بزربوون لەسەر پەیکەی خۆر چاپکراوە.

دەتەوێ مەرگ ببینی لەبەردەمتا ژیان وەکو تۆپ غلکاتەوە؟
دەتەوێ ئەم ساتە بنووسییەوە لە بارودۆخە تایبەتییەکانیدا دەستی بەسەردا بگری، لەخۆگەوزاندن و گرژبوون و خاوبوونەوەیدا
لەکاتێکدا هیچ سات و شوێنێ بەشداریی لەگەڵدا ناکەن؟
کەواتە هەر دەبێ لەسەرێکی دۆزەخدا بژی، لەسەر کەناری جەهەننەمێك،
لە باوبژێکدا کە لە نووکی سەری نێزە هەڵدەکا،
لە ڕۆوبانێك کە مێروستان خۆی نەتوانێ بەسەریدا بڕوا
لە جەنازەی هاوڕێیەتی و خۆشەویستیدا، پرسەی ناشتنی بیر.

- لە هەموو شاران هەر شەقامێ دایك و باوکی هەیە و
هەموو شەقامەکانی ئەم شارە سێوین
- لێرەدا دەستی زەمین زۆر بەتوندی کار لەگەڵ دەستی ئاسمان دەکا.

—— 4 ——

ئەوە خۆرە لە گۆڕەپانی ناندا دەستی لە چۆکی وەریناوە و

دانیشتووە،
دەموچاوت چواردەوری داوم
لەکاتێکدا دووردەکەویەوە و دوور دەکەویەوە
ئەی ئەو شارەی لە دەموچاو نزیکتری.
——- سەرچاوە: ژ 10972 ی الحیاة ———

خولگەکان

1
جەستەت خۆی لەخۆیدا گوڵی سەر ڕێگاکەتە
گوڵێك لە یەك ساتا هەڵدەوەرێ و دەپشکوێ

2
گەر ڕێگاکەت خۆش بێت
گەر دەوروبەری دۆزەخ نەگاتەوە
بە دۆزەخ خۆی
هەنگاوەکانت لە دەرازینکەوە دەوەستن
چەندە ڕۆیشتی و من ڕۆیشتم

3
هیچ جارێ هەستت کردووە
بەرەبەیانێك بۆ هەنگاوەکانت تەسك بێت؟
کەواتە بەئاگا هاتووی و جەستەت تژی لە خۆشەویستییە

4
هەرچەندە دەریا خوڕەی بێ
جەستەش پستەپستێکی هەیە، خوڕەکەی
لەو توندتر و دوورترە

5
جوانترین و پاگژترین باران
سەرچاوەکانی ڕووح ئاودەدا
ئەوەیە کە لە هەوری جەستەدا دەبارێ

6
بیر لە جەستە جوێ بێتەوە
تەنیا باڵندەیەکە لە پووش

7
هەر بەرەبەیانێك جەستەیەکی ونبووی خۆی هەیە
هەردوو بازووی زارێکت بۆ دەکاتەوە

8
بدوێ، وەك چۆن باڵندە دەدوێ
بیابانیش چاوەنۆڕتە و

گوێت بۆ دەگرێ
9
چۆن زۆرم لێدەکەی پاڵپشتت بم
هەر خۆت بووی هۆردوو شانت دزیم
10
ڕۆشنایی نزیکترین هاوڕێی بیرە
سایەش نزیکترین هاوڕێی جەستەیە
11
دەستەکانت بخەرە نێو دەستی خۆر:
تۆ و ئەو دووانەی ڕۆشنایین
12
خەون پاسەوانیی دەرگاکانی پێسپاردم
کلیلەکانیشی لەگەڵ خۆی برد
13
لێرە، لەسەر ئەم ڕووپەڕە
بەتایبەتی لەنێو ڕەشاییەکەیدا
کاروانێ لە خەونەکانم دێو ڕادەبرێ:
چیی بە خوێنم بێژم ئەی مەرەکەب
کە لە لێژایی ترەوە دەردەچێ؟
14
نووسینی فەزا جێی کوژانەوەی
بای لێ نابێتەوە
15
کەنارەکان ماڵی شەپۆلەکانن
شەپۆلەکان کۆچی کەنارەکانن
16
هیچ هۆکارێکی وام نییە بەس بێ
تا ئاماجی جەستە دەربخەم
17
جگە لە زمان، هیچ ڕووپۆشێ نییە
زمانیش لێفەیەکی کونکونە
18
تەواوبوون نییە و چ ڕێیەکیش بەومان ناگەیەنێ
ئەوە هەموو ڕێیەکەمە
19
ناتوانیت ڕۆشنایی بنووسی
تەنیا بە مەرەکەبێ تێکەڵ بە سێبەر نەبێ

20
هۆشیاربوونی ڕاستەقینە
فێرت دەکا چۆن بخەوی
21
شیوەننامەی هاوڕێ
تیکەڵاوی چەو و ئاردی ناو پووشە
بە پەیکەرێکی بەردینەوە لکێنراوە:
ماڵەکەمان ئاوا بوو
هەموو شتێ وا دەستیپێکرد
* * *
خەونەکان خێزانێکی تریان هەبوو
* * *
تێکەڵی جوتیاران دەبم
هەندێکیان لە باوەشی درەخت دەخەوتن
هەندێکی تریان لە ڕۆخی ئاسۆ
* * *
منداڵیی خۆی لەگەڵ کووزرە گەنم بەبا دەدا
* * *
بە تاکە ڕێیەك گەشەی کرد: ئەو ڕێگایەی
کە خۆر بەسەریدا دەڕوا و، دڵ و ڕادەبرێ
* * *
لەنێوان دوو خەمدا ژی:
چۆن ڕۆشنایی بۆ زمانێکی تر وەردەگێڕێ و
چۆن تاریکی دەنووسێتەوە
* * *

خۆر پێیگەیاند و شەو چنیی

سەرچاوە: الحیاة / ژمارەی ڕۆژی 6/5/2003